

O'ZBEKISTONDA SAYYOHLAR OQIMINING KESKIN KAMAYISHI VA KO'PAYISHIGA OLIB KELUVCHI OMILLAR

Turayeva Hilola

Toshkent kimyo xalqaro universiteti, turizm yo'nalishi talabasi

Annotatsiya

O'zining boy madaniy merosi, tarixiy maskanlari va rang-barang landshaftlari bilan so'nggi yillarda sayyohlik maskaniga aylanib bormoqda. Biroq, mamlakatga sayyohlar oqimi son-sanoqsiz omillarga asoslangan tebranishlarga duchor bo'ladi. Turistlar kelishining keskin kamayishi va ko'payishi sabablarini tushunish siyosatchilar, turizm sohasi manfaatdor tomonlari va tadqiqotchilar uchun turizmning barqaror o'sishiga yordam beruvchi strategiyalarni ishlab chiqishda muhim ahamiyatga ega. Ushbu maqolada O'zbekistonda Sayyohlar oqimining keskin kamayishi va ko'payishiga olib keluvchi omillar haqida ma'lumotlar berilgan.

Kalit so'zlar: sayyohlar, turizm, strategiyalar, muammolar, pandemiya, reklama.

Аннотация

Благодаря своему богатому культурному наследию, историческим местам и красочным пейзажам в последние годы он стал туристическим направлением. Однако поток туристов в страну подвержен колебаниям, обусловленным множеством факторов. Понимание причин внезапного снижения и увеличения количества туристов важно для политиков, заинтересованных сторон в сфере туризма и исследователей для разработки стратегий, поддерживающих устойчивый рост предоставляемой туристической информации.

Ключевые слова: туристы, туризм, стратегии, проблемы, пандемия, реклама.

Abstract

With its rich cultural heritage, historical places and colorful landscapes, it has become a tourist destination in recent years. However, the flow of tourists to the country is subject to fluctuations based on countless factors. Understanding the reasons for the sudden decrease and increase in tourist arrivals is important for policymakers, tourism stakeholders and researchers to develop strategies that support the sustainable growth of tourism. information provided.

Key words: tourists, tourism, strategies, problems, pandemic, advertising.

KIRISH

O'zbekistonga sayyohlar oqimi ko'p sonli omillar ta'sirida bo'lgan dinamik hodisa bo'lib, tashrif buyuruvchilar sonining keskin kamayishiga yoki ko'payishiga olib kelishi mumkin. Bu omillarni tushunish siyosatchilar, soha manfaatdor tomonlari

va turizm mutaxassislari uchun O‘zbekistonning turizm sektorida barqaror o‘shish va barqarorlikni ta’minlovchi strategiyalarni ishlab chiqishda muhim ahamiyatga ega. Bir tomondan, siyosiy beqarorlik, tabiiy ofatlar, salomatlik pandemiyasi, xavfsizlik muammolari va iqtisodiy muammolar kabi tashqi omillar turistlar kelishining keskin kamayishiga yordam berishi mumkin. Siyosiy notinchliklar, xavfsizlik bilan bog‘liq muammolar, tabiiy ofatlar oqibatida yuzaga kelgan uzilishlar, COVID-19 pandemiyasi kabi sog‘liq inqirozi, xavfsizlikka tahdidlar va iqtisodiy tanazzullar sayyohlarni O‘zbekistonni sayyohlik yo‘nalishi sifatida tanlashdan qaytarishi mumkin. Boshqa tomondan, ayrim omillar turistlar kelishining keskin o‘shishiga olib kelishi mumkin. Infratuzilmani rivojlantirishga investitsiyalar, madaniy tajribalarni targ‘ib qilish, viza islohotlari, marketing tashabbuslari va barqaror siyosiy muhit O‘zbekistonga ko‘proq tashrif buyuruvchilarni jalb qilishi mumkin. Yaxshilangan infratuzilma, madaniy diqqatga sazovor joylar, tashrif buyuruvchilar uchun qulay viza siyosati, samarali marketing kampaniyalari va siyosiy barqarorlik sayohatchilarni O‘zbekistonning turli xil takliflarini o‘rganishga undaydigan mehmondo‘st muhit yaratadi. Ushbu omillarning o‘zaro ta‘sirini va ularning sayyohlar oqimiga ta‘sirini o‘rganish orqali O‘zbekiston muammolarini faol hal qilishi va turistik joy sifatida o‘zining jozibadorligini oshirish imkoniyatlaridan foydalanishi mumkin. [1]

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI

O‘zbekistonga sayyohlar oqimining keskin kamayishiga potentsial tashrif buyuruvchilar uchun to‘siqlar yaratuvchi turli omillar sabab bo‘lishi mumkin. Sayyohlar kelishining pasayishiga hissa qo‘shishi mumkin bo‘lgan ba’zi asosiy sabablar:

Siyosiy tartibsizliklar, mojarolar yoki hukumatdagi o‘zgarishlar sayyohlar uchun noaniqlik va xavfsizlik xavotirlarini keltirib chiqarishi mumkin, bu esa ularni O‘zbekistonga sayohat qilmaslikka olib keladi. Yuqori jinoyatlar, terrorizm tahdidlari yoki fuqarolik tartibsizliklari sayyohlarning shaxsiy xavfsizligi qo‘rquvi tufayli mamlakatga tashrif buyurishdan to‘sqinlik qilishi mumkin. COVID-19 pandemiyasi kabi kasalliklarning avj olishi sayohatlarni cheklash, karantin choralari va umumiy salomatlik muammolariga olib kelishi mumkin, bu esa sayyohlarni O‘zbekistonga sayohat qilishdan to‘xtatadi. [2]

Zilzilalar, suv toshqini yoki boshqa tabiiy ofatlar kabi hodisalar sayohat infratuzilmasini buzishi, sayyohlik ob'ektlariga zarar etkazishi va sayohatchilarni tashrif buyurishda ikkilanishlariga olib keladigan xavfsizlikka xavf tug‘dirishi mumkin. Iqtisodiy tanazzul, valyuta kursining o‘zgarishi, yuqori inflyatsiya sur‘atlari yoki moliyaviy beqarorlik sayohatlarning arzonligiga ta‘sir qilishi mumkin, bu esa sayyohlarni ko‘proq byudjetga mos yo‘nalishlarni tanlashga olib keladi. OAVda O‘zbekiston haqidagi salbiy xabarlar, sayohatlar bo‘yicha tavsiyalar yoki xavfsizlikka oid ogohlantirishlar mamlakatning sayyohlik maskani sifatidagi obro‘sigga putur

etkazishi va potentsial tashrif buyuruvchilarni fikridan qaytarishi mumkin. Noto'g'ri transport tarmoqlari, yomon joylashtirish imkoniyatlari, cheklangan turistik ob'ektlar yoki xizmatlarning etarli emasligi umumiy sayohat tajribasiga to'sqinlik qilishi va sayyohlarning O'zbekistonga tashrif buyurishiga to'sqinlik qilishi mumkin. Maqsadli strategiyalar, infratuzilmaga investitsiyalar, samarali inqirozni boshqarish va faol marketing harakatlari orqali ushbu muammolarni hal qilish sayyohlar kelishining kamayishiga olib keladigan omillarni yumshatishga yordam beradi va O'zbekistonda yanada mustahkam va jonli turizm sanoatiga yo'l ochib beradi.

O'zbekistonning boy madaniy merosi, tarixiy ahamiyati va go'zal tabiati dunyoning turli burchaklaridan tashrif buyuruvchilarni o'ziga jalb etar ekan, so'nggi yillarda O'zbekistonda sayohat va sayyohlik ko'lami kengaymoqda. Quyida O'zbekistondagi sayyohlik sektorini ta'kidlab o'tadigan bir necha asosiy fikrlar keltirilgan:

O'zbekistonda Buyuk Ipak yo'li bo'yidagi Samarqand, Buxoro va Xiva kabi o'zining ajoyib me'morchiligi, murakkab kafel ishlari va tarixiy ahamiyati bilan mashhur bo'lgan bir qancha qadimiy shaharlar joylashgan. Sayyohlar yaxshi saqlanib qolgan masjidlar, madrasalar, maqbaralar va mamlakatning islom merosi va badiiy an'alarini namoyish etuvchi bozorlarni o'rganishlari mumkin. Ming yillik tarixga ega O'zbekiston sayyohlarga o'tmishni o'rganish va Temuriylar sulolasi kabi imperiyalar merosini kashf qilish imkoniyatini taqdim etadi. Samarqanddagi Registon, Buxorodagi Ark qal'asi, devor bilan o'ralgan Xiva shahri tarix ixlosmandlarini o'ziga jalb etuvchi tarixiy maskanlardan bir nechtasigina. Qadimgi Ipak yo'li savdo yo'lidagi asosiy to'xtash joyi sifatida O'zbekiston savdo tarixi, madaniy almashinuv va arxeologik kashfiyotlarga qiziqqan sayohatchilarni qiziqtiradigan boy Ipak yo'li merosiga ega. Mamlakatdagi karvonsaroylar, savdo gumbazlari va qadimiy yo'llar o'tmishdagi jonli savdo tarmoqlari haqida tushuncha beradi. O'zbekiston madaniy merosidan tashqari ekoturistlar va tabiatni sevuvchilarni o'ziga jalb etuvchi xilma-xil tabiiy landshaftlarga ega. Qizilqum va Qoraqalpog'iston cho'llaridan tortib Tyan-Shan tog'lari va Orol dengizi mintaqasigacha sayohatchilar turli ekotizimlar, yovvoyi tabiat va ochiq havoda sayr qilishlari mumkin. O'zbekiston o'sib borayotgan sayyohlar sonini qondirish uchun mehmondo'stlik infratuzilmasini kengaytirmoqda. Tashrif buyuruvchilar o'zbek mehmondo'stligi haqida tasavvurga ega bo'lgan hashamatli mehmonxonalar, butikli mehmonxonalar, an'anaviy uylar va uy-joylarni o'z ichiga olgan turar joy turlaridan birini tanlashlari mumkin. Umuman olganda, O'zbekistondagi sayohat va turizm keng doiradagi qiziqish va afzalliklarga javob beradigan tarix, madaniyat, tabiat va mehmondo'stlikning o'ziga xos uyg'unligini taqdim etadi. Mamlakat turizm sektorini rivojlantirishda, barqaror amaliyotlarni targ'ib qilishda va tashrif buyuruvchilar tajribasini oshirishda davom etar ekan, u Markaziy Osiyoda haqiqiy madaniy

uchrashuvlar va unutilmas sarguzashtlarni izlayotgan sayohatchilar uchun jozibali manzil bo‘lib qolmoqda.

MUHOKAMA VA NATIJALAR

O‘zbekistonga sayyohlar oqimining ko‘payishiga turtki bo‘lgan omillar qatoriga mamlakatni tashrif buyuruvchilar uchun jozibador qiladigan turli elementlar kiradi. Turistlar kelishining ko‘payishiga olib kelishi mumkin bo‘lgan ba‘zi asosiy omillar:[3]

Kengaytirilgan xavfsizlik choralari, siyosiy barqarorlik, jinoyatchilik darajasini pasaytirish va samarali xavfsizlik choralari O‘zbekistonga sayyohlarni jalb qiluvchi xavfsiz muhitni yaratishi mumkin. O‘zbekistonning boy madaniy merosi, Samarqand, Buxoro va Xiva kabi tarixiy obidalari, rang-barang me‘morchiligi, an‘anaviy san‘ati va hunarmandchiligi mamlakatning o‘ziga xos madaniy o‘ziga xosligini o‘rganishga qiziquvchi sayyohlar uchun asosiy diqqatga sazovor joylardir. Soddalashtirilgan viza tartib-qoidalari, vizasiz kirish yoki elektron viza tizimlari byurokratik to‘siqlarni kamaytirish va sayohatni yanada qulay qilish orqali ko‘proq sayyohlarni O‘zbekistonga tashrif buyurishga undashi mumkin. Marketing harakatlari, reklama kampaniyalari, xalqaro sayyohlik yarmarkalarida ishtirok etish va turoperatorlar bilan hamkorlik O‘zbekistonning sayyohlik yo‘nalishi sifatidagi xabardorligini oshirishi va uning jahon turizm bozoridagi ko‘rinishini oshirishi mumkin. Turizm infratuzilmasiga, jumladan, transport tarmoqlari, joylashtirish vositalari, turistik xizmatlar va diqqatga sazovor joylarga investitsiyalar umumiy sayohat tajribasini oshirishi va O‘zbekistonni o‘rganish uchun ko‘proq sayyohlarni jalb qilishi mumkin. O‘zbekistonning urf-odatlarini, musiqasi, raqsi, oshxonasi va urf-odatlarini namoyish etuvchi madaniy tadbirlar, festivallar, ko‘rgazmalar va bayramlarni o‘tkazish o‘ziga xos madaniy tajribalar izlayotgan sayyohlarni mamlakatga jalb qilishi mumkin. O‘zbekistonning turli hududlari jumladan, tog‘lar, cho‘llar, vodiylar va ko‘llar tabiatni sevuvchilar va sarguzasht izlovchilarni o‘ziga jalb etadigan ekoturizm, sarguzasht turizmi va ochiq havoda sayr qilish imkoniyatlarini taklif etadi.[5]

XULOSA

O‘zbekiston ushbu omillardan unumli foydalanib, tobora ko‘payib borayotgan sayyohlarni jalb qilish, turizm sanoatini rivojlantirish, barqaror turizm amaliyotini ilgari surish va mamlakatning iqtisodiy o‘sishi va rivojlanishiga hissa qo‘shishi mumkin.[4]

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Tuxliyev I.S., Xaitboyev R., Tursunova G.R. Turizm asoslari. O‘quv-uslubiy murakkab. - Samarqand, SamISI, 2013. - 372 b.[1]

2. Qudratov G.H., Pardayev M.Q., Otaboyev R. O‘zbekistonda turizm salohiyati va uni rivojlantirishda davlat siyosatining asosiy yo‘nalishlari. // xizmat ko‘rsatish va turizm sohalarini rivojlantirish: muammolar va ularning yechimlari. - T.: Iqtisodiyot va moliya, 2008. - b. 61-70.[2]

3.Hayitboyev R., Sattarov A. Turizm marshrutini ishlab chiqish texnologiyasi. Samarqand, 2011 yil.[3]

4.Matyakubov U.R. —Ekologik vaziyatni hisobga olgan holda turizmning samaradorligi takomillashtirish yo‘nalishlari va istiqbollari mavzusida. nomzodlik dissertatsiyasining konspekti. – Samarqand, 2011. – 12 b.[4]

5.Halikulov A.N. —Mehmonxonalarda xizmat ko‘rsatish sifati va samaradorligini oshirish imkoniyatlar dissertatsiya konspekti. Abstrakt. – Samarqand, 2010. – 25 b.[5]